

"בגלל החינוך שלה אני באה כל בוקר לעבודה" - ביקור סטודנטים בבית הספר לחינוך

מיוחד, "אפק"

עמית נתני, מנחה להוראה שנה ג'

איריס היא לא עוד מורה לחינוך גופני. בשתיים-עשרה השנים האחרונות היא עובדת בבית ספר "אפק", בו לומדים תלמידים שנמצאים על הספקטרום האוטיסטי, ברמת תפקוד כזו שאינה מאפשרת להם השתלבות בבית ספר רגיל, גם לא בכיתות החינוך המיוחד. הציטוט בכותרת שייך לה. היא סיפרה על ילדה שהשתתפה בתחרות אתלטיקה לילדים עם מוגבלויות וזכתה במקום שני ובמדליית כסף במקצה ל-50 מ' הליכה. כשהיא עמדה על דוכן המנצחות, היא חייכה. בגלל החינוך הזה, האנשים הנפלאים בבית הספר הזה באים כל בוקר לעבודה.

איריס קיבלה אותנו והסבירה לנו על בית הספר ושיתפה אותנו מעט בעולמה המיוחד של מורה לחינוך גופני שבחופשת החנוכה היא גם מנהלת את הקייטנה לאותם תלמידים שחייבים מסגרת כל הזמן. התחלנו להבין שילדים שנמצאים על הרצף שונים זה מזה ואין אוטיזם אחד שדומה לאחר. הבנו, אבל רק מאוחר יותר באותו היום הפנמנו ממש למה היא מתכוונת.

אחרי ההסבר שלוה בהרבה שאלות, חלקן לא פשוטות, מצד הסטודנטים, יצאנו לחצר, סיירנו בבית הספר ובעיקר ראינו את התלמידים. הסטודנטים התארגנו לשתי קבוצות, קבוצה אחת הפעילה את התלמידים באולם, והשניה במגרש הקטן בחוץ. בכל כיתה מקסימום שמונה תלמידים ובנוסף למחנכת יש גם שניים-שלושה סייעים וסייעות שנמצאים איתם כל הזמן. רמת התפקוד משתנה בין התלמידים ובין הכיתות כשיש כאלה ברמת תפקוד קוגניטיבית ומוטורית יחסית גבוהה, ואחרים שמתקשים אפילו לעמוד. התלמידים בני 12 עד 21.

הסטודנטים שלנו התחברו מהר מאוד, עד כמה שניתן כמובן, לתלמידים והניעו אותם לפעילות. הם התנהגו אליהם כאילו היו תלמידים רגילים. לעומת זאת היו גם סטודנטים שהתקשו. הבנו שילדה שהצליחה לעבור בקושי משוכה בגובה 10 ס"מ והייתה חייבת לנוח אחר כך, זה ההישג הגדול של אותה ילדה ושלנו כמורים. כשכולנו עודדנו ונתנו המון מחמאות לנער בן 18 שכמעט בלי להביט קלע שקיות שעועית לתוך דלי בזו אחר זו מכל מרחק, מה שהסטודנטים כשלו לעשות, הבנו שיש עוד מטרות חשובות לחינוך הגופני מעבר ליכולת לרוץ 2000 מ' מהר יותר.

לסיכום, זה היה יום לא פשוט, בעיקר רגשית, יום שנתן פרופורציות ופרספקטיבה אחרת על הדרך בה בחרנו. כשבאנו ליום ההוראה, חשבנו שנרוויח משהו שיעזור לנו להיות מורים טובים יותר. אני חושב שכולנו קיבלנו מתנה לחיים שתעזור לנו להיות גם אנשים טובים יותר.

מצרף כמה התרשמויות של הסטודנטים שנכתבו בסיום היום:

"ראיתי בהם מלאכים. כל ילד שהיה שם היה בו משהו שלאחרים אין. ר' הצלף, י', שלא הפסיק לשחק כדורגל והיה ממש טוב. אני לוקח מהיום הזה את החיוכים שלהם לאחר שהצליחו."

"הבנתי היום שצריך להעריך את השגרה ושישנם אוכלוסיות שזקוקות לסיוע שלנו."

"בכיתה בה היו ילדים עם פיגור, הייתה ילדה שבאה לעזור לחברה שלה לקום מהרצפה. זה ריגש אותי מאוד."

"הייתי לוקח מהיום הזה את הרגישות לכל תלמיד ותלמיד. את ההתייחסות לכל אחד בכל שלב ובכל רגע כדי להביא אותו למקסימום שאפשר. עד כמה שזה קשה ולעיתים בלתי אפשרי, לנסות לגעת בכל אחד ואחד."

"בהתחלה היה לי קשה לראות את התלמידים ולקח לי זמן לצאת מהשוק. אבל אחר כך התחברתי לילד אחד שגיליתי תוך כדי עבודה איתו שהוא ילד מדהים. התובנה הגדולה של היום הזה שכל ילד הוא עולם ומלואו."

"כל אחד זה עולם, אין אותו דבר. זה עולם ללא נורמות."

"למדתי היום לקחת דברים בפרופורציות, להגיד תודה על מה שיש. כיתות "קשות" בבית ספר, כמו מב"ר ואתג"ר - צריך ללמוד להפעיל אותם."

"הבנתי שיש לילדים האלה אישיות מיוחדת ולכל אחד צריך להתחבר בצורה שונה בדיוק כמו שאנשים רגילים מתחברים בהתחלה, נהייתי מאוד מהחוויה ומההכרות איתם והצלחתי להתחבר לאחדים מהם."

"הבנתי שתמיד יכול להיות קשה יותר אבל תמיד יש דרך להתקדם."

"אני חושב שזו שליחות - לעבוד בבית ספר לילדים עם צרכים מיוחדים."

"אני חושבת שהיום הזה נתן פרופורציות לחיים. כל הכבוד לאנשים שעובדים בתחום הזה ומתמודדים עם זה בקלות ובאהבה."

"נוכחתי לדעת עד כמה עולמם הפנימי של הילדים האלה עמוק ומורכב. הם ילדים מקסימים ומיוחדים. נהניתי מאוד והתרגשתי."

"שום דבר בחיים לא מובן מאליו."

"צריך כוחות נפשיים ענקיים בשביל עבודה יומיומית במקום כזה ועם כזאת. העבודה היא איטית וצריך להיות עם הרבה סבלנות עם אופי חזק."